

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

Broj: 0504-2788/21
Podgorica, 18. 06. 2020. godine

IZVJEŠTAJ o sprovedenom javnom konsultativnom procesu povodom pripreme Predloga plana namjene radio-frekvencijskog spektra

Agencija je, shodno Dokumentu o vođenju javnog konsultativnog procesa povodom pripreme Predloga plana namjene radio-frekvencijskog spektra (akt broj 0504-2788/1 od 15. 05. 2020. godine), dana 15. 05. 2020. godine pokrenula javni konsultativni proces povodom pripreme Predloga plana namjene radio-frekvencijskog spektra. Javni poziv za dostavljanje komentara, mišljenja i sugestija objavljen je na web stranici Agencije na adresi www.ekip.me. Pored toga, Agencija je, cijeneći da je Plan namjene radio-frekvencijskog spektra posebno značajan sa aspekta njihovih nadležnosti i djelatnosti, uputila direktan poziv za učešće u konsultativnom procesu sljedećim državnim organima i institucijama i operatorima elektronskih komunikacionih usluga:

- Ministarstvo ekonomije,
- Ministarstvo odbrane,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova,
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva,
- Uprava policije,
- Agencija za nacionalnu bezbjednost,
- Agencija za elektronske medije,
- Agencija za civilno vazduhoplovstvo,
- Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama,
- "Crnogorski Telekom" A.D. Podgorica,
- "Telenor" D.O.O. Podgorica,
- "MTEL" D.O.O. Podgorica,
- "Radio-difuzni centar" D.O.O. Podgorica,
- Savez radio-amatera Crne Gore.

Po javnom pozivu za dostavljanje komentara, mišljenja i sugestija u vezi sa Nacrtom plana namjene radio-frekvencijskog spektra, svoje stavove su dostavili sljedeći subjekti:

- Ministarstvo odbrane - bez primjedbi i sugestija,
- Uprava policije - bez primjedbi i sugestija,

- Agencija za elektronske medije – pet pojedinačnih sugestija,
- Agencija za nacionalnu bezbjednost - bez primjedbi i sugestija,
- Agencija za civilno vazduhoplovstvo - bez primjedbi i sugestija,
- "Crnogorski Telekom" A.D. Podgorica - bez primjedbi i sugestija,
- "Telenor" D.O.O. Podgorica - bez primjedbi i sugestija.

Stavovi Agencije u odnosu na sugestije Agencije za elektronske medije:

1. **Opseg 87,5-100 MHz i opseg 100-108 MHz**

"U koloni kojom je definisano korišćenje opsega navedeno je da se ovi opsezi koriste za FM analogni radio, bežične audio aplikacije i NMR (Nuclear Magnetic Resonance) sisteme. U ECA (European Common Allocation) tabeli, bežične audio aplikacije navedene su kao bežične audio/multimedijalne aplikacije (Wireless audio/multimedia), pa treba razmotriti mogućnost usaglašavanja prevoda ovog termina".

Stav Agencije: Posljednja verzija CEPT ERC Izvještaja 25, čiji je sastavni dio ECA tabela, usvojena je 8. marta 2019. godine. U međuvremenu je CEPT/ECC donio niz novih i izvršio izmjene i dopune niza postojećih odluka i preporuka, koje nijesu unešene u ECA tabelu. U Nacrt plana namjene radio-frekvencijskog spektra su ugrađene i te odluke i preporuke, što je razlog njegove nesaglasnosti sa ECA tabelom u nekim segmentima. Konkretno, u najnovijoj verziji Preporuke ERC/REC 70-03 od 7. juna 2019. godine, kojom se definiše namjena i uslovi korišćenja frekvencijskih opsega za uređaje kratkog dometa (SRD), u Aneksu 10, specificirano je da je u opsegu 87,5-108 MHz dozvoljena upotreba FM predajnika male snage koji se koriste za obezbjeđivanje RF veze između personalnih audio uređaja, uključujući i mobilne telefone, i kućnih ili automobilskih sistema za zabavu. S obzirom da se u ovom slučaju radi o audio primjeni, opredjeljenje Agencije je da u Planu namjene u ovom opsegu bude navedena samo primjena za bežične audio aplikacije.

2. **Opseg 470-694 MHz i opseg 694-790 MHz**

"U koloni kojom je definisano korišćenje opsega navedeno je da se ovi opsezi, pored ostalog, koriste i za radio-mikrofone, dok je u ECA tabeli predviđena upotreba za radio mikrofone i ALD (Assistive Listening Device), pa treba razmotriti mogućnost usaglašavanja navedenih primjena sa ECA tabelom i u ovom opsegu".

Stav Agencije: Posljednja verzija CEPT ERC Izvještaja 25, čiji je sastavni dio ECA tabela, usvojena je 8. marta 2019. godine. U međuvremenu je CEPT/ECC donio niz novih i izvršio izmjene i dopune niza postojećih odluka i preporuka, koje nijesu unešene u ECA tabelu. U Nacrt plana namjene radio-frekvencijskog spektra su ugrađene i te odluke i preporuke, što je razlog njegove nesaglasnosti sa ECA tabelom u nekim segmentima. Konkretno, u najnovijoj verziji Preporuke ERC/REC 70-03 od 7. juna 2019. godine, kojom se definiše namjena i uslovi korišćenja frekvencijskih opsega za uređaje kratkog dometa (SRD), u Aneksu 10, specificirano je da je u opsezima 470-786 MHz i 786-789 MHz dozvoljena upotreba radio-mikrofona, ali ne i ALD uređaja. Stoga je opredjeljenje Agencije da u Planu namjene u ovom opsegu bude navedena samo primjena za radio-mikrofone.

3. **Opseg 11,7-12,5 GHz**

"U koloni kojom je definisano korišćenje ovog opsega navedeno je da se isti, pored ostalog, koristi i za NGSO FSS stanice na Zemlji, dok ova primjena nije predviđena u ECA tabeli. U cilju usaglašavanja namjene ovog opsega i njegove primjene za NGSO FSS stanice treba razmotriti mogućnost da se namjena ovog opsega prioširi i na fiksnu satelitsku

službu kao primarnu, u skladu sa napomenama preuzetim iz ECA tabele i Pravilnika o radiokomunikacijama Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU)".

Stav Agencije: Posljednja verzija CEPT ERC Izvještaja 25, čiji je sastavni dio ECA tabela, usvojena je 8. marta 2019. godine. U međuvremenu je CEPT/ECC donio niz novih i izvršio izmjene i dopune niza postojećih odluka i preporuka, koje nijesu unešene u ECA tabelu. U Nacrt plana namjene radio-frekvencijskog spektra su ugrađene i te odluke i preporuke, što je razlog njegove nesaglasnosti sa ECA tabelom u nekim segmentima. Trenutno važećom verzijom ECA tabele predviđeno je korišćenje opsega 11,7-12,5 GHz za NGSO FSS stanice na Zemlji u skladu sa ECC Odlukom ECC/DEC/(17)04. U martu 2020. godine donešena je Odluka ECC/DEC/(19)04 o harmonizaciji opsega 12,75-13,25 GHz (Zemlja-svemir) i 10,7-12,75 GHz (svemir-Zemlja) za zemaljske stanice u kabinama vazduhoplova koje rade u okviru GSO FSS mreža i NGSO FSS sistema, koja je ugrađena u Nacrt plana namjene. Namjena opsega 11,7-12,5 GHz fiksnoj-satelitskoj (svemir-Zemlja) službi na primarnoj osnovi je implementirana kroz RR napomenu 5.487A, kao dodatna namjena u Regionu 1, u skladu sa ITU Pravilnikom o radiokomunikacijama, pa uvođenje ove namjene u Tabelu namjene nije potrebno.

4. Opseg 40,5-41 GHz

"Namjena ovog opsega predviđena je i za Kopnenu-mobilnu službu kao primarnu službu, kao i za korišćenje od strane MFCN (Mobile/Fixed Communications Networks) mreža. Ova namjena nije navedena niti u tabeli namjene u ITU Pravilniku radiokomunikacijama, ni u ECA tabeli. Treba razmotriti mogućnost usaglašavanja namjene ovog opsega za odgovarajuće službe i korišćenje istog od strane MFCN mreža".

Stav Agencije: Posljednja verzija CEPT ERC Izvještaja 25, čiji je sastavni dio ECA tabela, usvojena je 8. marta 2019. godine, a posljednje izdanje ITU Pravilnika o radiokomunikacijama je iz 2016. godine, tako da njima nijesu implementirane odluke donešene od strane WRC-19. U Nacrt plana namjene radio-frekvencijskog spektra su ugrađene sve odluke donešene od strane WRC-19 koje se, prema Završnim dokumentima konferencije WRC-19, odnose na Region 1. Upravo je jedna od najvažnijih odluka donešenih od strane WRC-19 uvođenje namjene mobilnoj službi u opsegu 40,5-43,5 GHz i identifikacija opsega za IMT sisteme. S obzirom da se za IMT sisteme u CEPT dokumentima koristi termin MFCN, to je Agencija u Tabelu namjene uvrstila namjenu predmetnih opsega kopnenoj mobilnoj službi za korišćenje od strane MFCN sistema.

5. Opseg 41-42,5 GHz

"Ista napomena i sugestija za opseg 40,5-41 GHz, odnosi se i na ovaj opseg".

Stav Agencije: Isto kao u odnosu na sugestiju u vezi sa opsegom 40,5-41 GHz.

**PREDSJEDNIK SAVJETA
Branko Kovijanić**